

- Непередбачуваність і відсутність контролю. Системи штучного інтелекту, особливо ті, що мають розширену автономію, можуть діяти непередбачувано, потенційно призводячи до ненавмисних міжнародних інцидентів або криз.

Отже, роль штучного інтелекту в міжнародних відносинах досі є неоднозначною. ШІ пропонує чудові інструменти для посилення дипломатії, управління та безпеки. Однак, він також створює значні ризики, зокрема етичні дилеми, загрози безпеці та можливість неналежного використання.

Збалансування цих можливостей та загроз є критичним викликом для держав і міжнародних лідерів, що вимагає ретельного розгляду, надійної правової бази та міжнародного співробітництва.

Перелік використаних джерел:

1. Сабов І. Політичний аспект використання штучного інтелекту – 19.04.2018.

2. Vove B. Can Ai be used to run political systems? Vove Beardsley. 2017. URL: <http://dataconomy.com/2017/09/artificial-intelligence-political-systems/>.

Наталія Мазур

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Стрімкий прогрес технологій штучного інтелекту (ШІ) пронизує різноманітні сфери людської діяльності, зокрема, він відіграє вагомий роль у вдосконаленні систем управління підприємствами. У сучасному бізнес-середовищі, яке прагне до постійної ефективності та конкурентоспроможності, використання штучного інтелекту у системах управління стає необхідністю.

Застосування штучного інтелекту в цій сфері дозволяє надійно, швидко та якісно керувати усіма процесами підприємства. Впровадження комп'ютерних технологій зменшує ризик помилкових дій у виробничому процесі. Проте таке впровадження потребує значних капіталовкладень, що не завжди є економічно виправданим. Незважаючи на це, в сучасній діловій практиці стежать за тенденцією перенесення відповідальних операцій на комп'ютери у всіх підприємствах.

Штучний інтелект - це наука та технологія, спрямована на моделювання процесів мислення людського мозку та їх використання для створення та обробки різноманітних комп'ютерних програм. Крім того, штучний інтелект включає розробку інтелектуальних машин, здатних виконувати завдання, які раніше виконувалися виключно людьми, тим самим замінюючи та спрощуючи людську працю [1].

Аналізуючи тенденції розвитку та удосконалення технологій штучного інтелекту, можна спостерігати, що обсяг інвестицій з приватного сектору зростає щороку, за винятком 2022 року (рис.1).

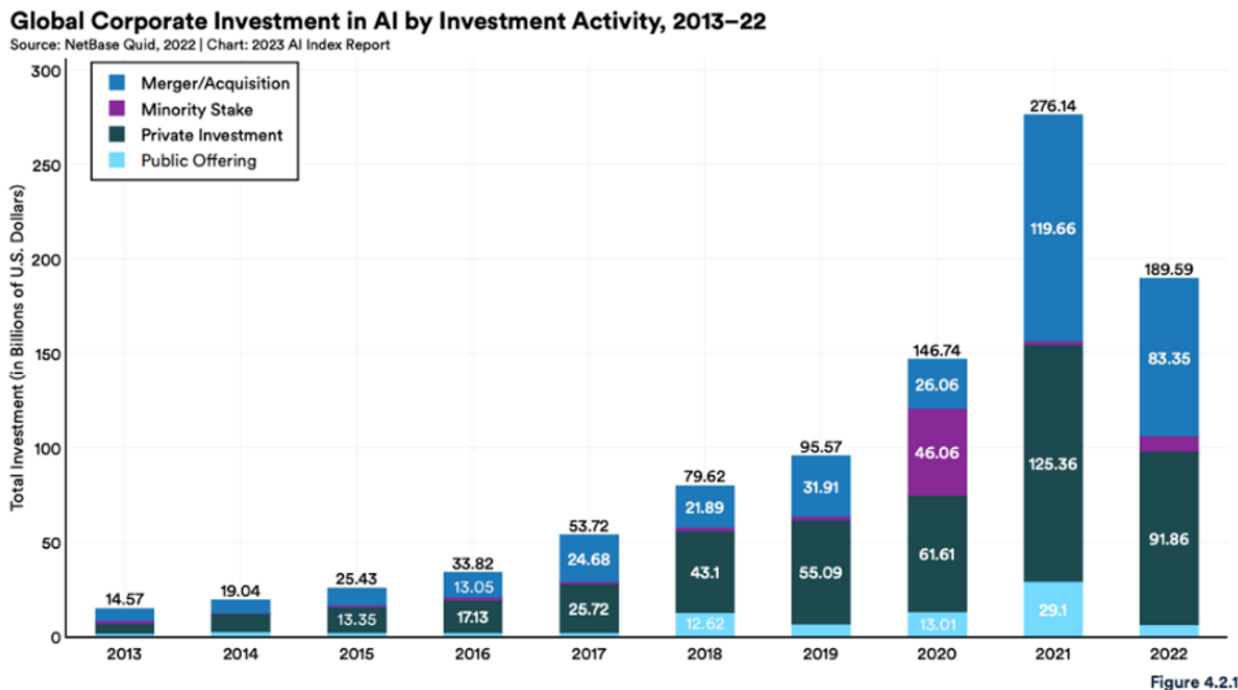


Рис. 1. Обсяг приватних інвестицій у технології штучного інтелекту за період 2013-2022рр. [2]

Ураховуючи глобальні події 2022 року, такі як війна на території України та економічні труднощі у країнах Європейського Союзу через підвищену інфляцію та нестабільну політичну ситуацію, можна зробити висновок, що штучний інтелект є одним з найбільш перспективних напрямків розвитку та інвестування. Отже, ШІ визнається одним з ключових нововведень у сфері управління бізнес-процесами.

У 2022 році 6% малих, 13% середніх і 28% великих підприємств користувалися технологіями штучного інтелекту. Цю різницю можна пояснити, наприклад, складністю впровадження ШІ на підприємстві та економічними вигодами від масштабу. Іншими словами, підприємства з більшим масштабом можуть отримувати значніші вигоди від інтеграції штучного інтелекту у свої бізнес-процеси [3].

Із усіх функцій компанії маркетинг найбільше виграє від ефективного застосування штучного інтелекту. Його головне завдання полягає в розумінні потреб клієнтів, створенні відповідного Product-Market Fit, переконанні людей у необхідності купівлі саме цього продукту, порівнянні з конкурентними пропозиціями, і штучний інтелект може значно розширити ці можливості. У 2022 році світовий ринок штучного інтелекту в маркетингу оцінювався в 15,84 мільярда доларів. Дослідники передбачають, що до 2028 року ця сума перевищить 107,5 мільярда доларів [4].

Використання штучного інтелекту важливо почати з ретельно продуманого алгоритму інтеграції. Цей підхід дозволить зменшити

непередбачувані витрати та отримати максимальну віддачу від інвестицій за мінімальний період часу. Процес інтеграції штучного інтелекту в маркетингову діяльність підприємства обов'язково враховує певні етапи (див. рис. 2).

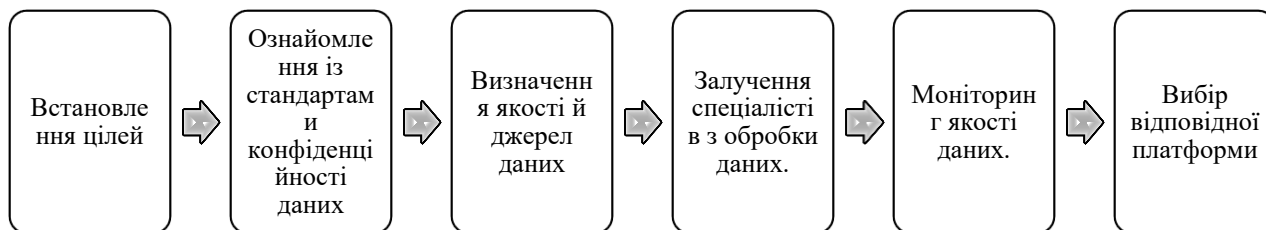


Рис. 2. Етапи інтеграції штучного інтелекту в діяльність підприємства [5]

Використання штучного інтелекту надає значні переваги у системах управління бізнес-процесами. Він здатний автоматизувати завдання з обробки даних, моніторингу процесів, прогнозування попиту, оптимізації графіку роботи та інші. Один із прикладів успішного впровадження штучного інтелекту в управління бізнес-процесами - використання системи розпізнавання образів та машинного навчання для автоматизованого контролю якості продукції. Ця система може виявляти дефекти на виробках з високою точністю та швидкістю, що дозволяє зменшити кількість бракованих виробів та підвищити якість продукції. Крім того, використання програм на основі штучного інтелекту знижує витрати, покращує якість прийняття рішень та сприяє інноваційному розвитку. Штучний інтелект виступає потужним інструментом для досягнення успіху в управлінні бізнес-процесами, з урахуванням його можливостей та обмежень.

Незважаючи на численні переваги, використання штучного інтелекту в системах управління бізнес-процесами також супроводжується певними недоліками та обмеженнями. Один з недоліків полягає у необхідності наявності великого обсягу якісних та репрезентативних даних для ефективного функціонування систем штучного інтелекту. Недостатність або погана якість даних може призвести до отримання неточних результатів та прийняття неправильних рішень. Крім того, існує проблема впровадження та інтеграції штучного інтелекту з вже існуючими системами управління бізнес-процесами. Часто це потребує значних витрат на заміну або модернізацію наявної інфраструктури та підготовку персоналу.

Отже, штучний інтелект має значний потенціал для використання в системах управління бізнес-процесами. Він забезпечує автоматизацію, підвищує ефективність, знижує витрати та покращує якість прийняття рішень. Однак важливо враховувати недоліки та обмеження, пов'язані з наявністю якісних даних та інтеграцією систем. Використання штучного інтелекту вимагає обережного планування та аналізу, але може стати потужним інструментом для досягнення успіху в управлінні бізнес-процесами. Таким чином, штучний інтелект став необхідною складовою сучасного світу і може бути успішно використаний в системах управління бізнес-процесами, завдяки його здатності

аналізувати великі обсяги даних, виявляти складні залежності та приймати об'єктивні рішення на основі алгоритмів.

Перелік використаних джерел:

1. Ковтуненко Ю.В. Застосування штучного інтелекту у системі управління підприємством: проблеми та переваги. *Economic journal Odessa polytechnic university*. №2(8), 2019. DOI: 10.5281/zenodo.4171114

2. Stanford: Fintech Maintains Position as Third Biggest AI Investment Focus Area – Fintech Schweiz Digital Finance News – FintechNewsCH. *Fintech Schweiz Digital Finance News – FintechNewsCH*. URL: <https://fintechnews.ch/aifintech/stanford-fintech-maintains-position-as-third-biggest-ai-investment-focus-rea/59671/> (дата звернення: 01.03.2024).

3. Use of artificial intelligence in enterprises. Eurostat Statistics Explained. 2022. Apr. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Use_of_artificial_intelligence_in_enterprises#Enterprises_using_artificial_intelligence_technologies (дата звернення: 01.03.2024).

4. Dancheva V. AI in marketing revenue world wide 2020-2028. statista. 2023. Jan 06. URL: <https://www.statista.com/statistics/1293758/ai-marketing-revenue-world-wide/#:~:text=In%202021%2C%20the%20market%20for,than%20107.5%20billion%20by%202028> (дата звернення: 01.03.2024).

5. Таранич А.В., Пелехацький Д.О. Використання штучного інтелекту в процесах стратегічного управління підприємствами. *Економіка України*. 2024. № 1. С. 54-65. URL: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2024.01.054>

Андрій Гевко

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ІННОВАЦІЙ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ АВТОМОБІЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ

Сучасний світ характеризується стрімким розвитком цифрових технологій у всіх сферах життя. Автомобільна промисловість не є винятком, адже цифрові інновації вносять значний вплив на усі аспекти виробництва, продажів та обслуговування автомобілів. В даному есе ми дослідимо, як ці цифрові інновації формують конкурентну стратегію автомобільних корпорацій, впливаючи на їхню конкурентоспроможність та позиції на ринку. Сучасна автомобільна промисловість переживає цифрову революцію, яка охоплює всі аспекти виробництва, від дизайну до обслуговування. Впровадження широкого спектру цифрових технологій, таких як штучний інтелект, Інтернет речей (IoT), аналітика даних та автономне водіння, перетворює традиційні підходи до виробництва та послуг у цій галузі.